

17.4.2019

KA/26198/07.01.01.03.01/2018

Maanmittauslaitos/Kirjaamo
PL 84 (Opastinsilta 12 C)
00521 Helsinki

Huoneistotietojärjestelmän asiakirjatietojen pysyvä säilytys

Maanmittauslaitos lähetti 4.12.2018 Kansallisarkistolle seulontaesityksen koskien huoneistotietojärjestelmän (hakemuksessa osakehuoneistorekisteri) asiakirjatietojen pysyvää säilyttämistä. Kansallisarkistolla on arkistolain (831/1994) 8 §:n mukaan oikeus ja velvoite määrätä, mitkä asiakirjat tai asiakirjoihin sisältyvät tiedot säilytetään pysyvästi.

Huoneistotietojärjestelmässä on kyse kokonaan uudesta tehtävästä ja rekisteristä, joita säätelee mm. laki huoneistotietojärjestelmästä (1328/2018) ja laki huoneistotietojärjestelmää koskevan lainsäädännön voimaanpanosta (1329/2018). Esitykseen sisältyi täytetty seulontaesityslomake, seloste rekisteröityjen henkilötietojen käsittelystä ja luettelo osakehuoneistorekisterin asiakirjalajeista/-tyypeistä. Myöhemmin Maanmittauslaitos täydensi ja tarkensi esitystään antamallaan lisätiedoilla.

Huoneistotietojärjestelmä (HTJ) on otettu käyttöön 2.1.2019. Osakehuoneistorekisteri ja hallintakohderekisteri muodostavat yhdessä huoneistotietojärjestelmän. Huoneistotietojärjestelmä on itsenäinen sovellus, MML:n rekisterinpitovsovellus AS-TERI, jolla ylläpidetään huoneistotietojärjestelmän tietoja. Osakehuoneistorekisteriin kirjataan asunto-osakeyhtiöiden ja keskinäisten kiinteistöosakeyhtiöiden osake-ryhmillä hallittavien kohteiden omistus-, panttaus- ja rajoitustietoja. Hallintakohderekisteri sisältää hallintakohteen taloudellisia ja teknisiä tietoja.

Asianhallintajärjestelmän (ASHA) arkisto-osa on pysyvästi tai määräajaksi säilytettävien asiakirjojen säilytyspaikka. Huoneistotietojärjestelmässä asiakirjat ovat vain tarpeellisen käsittelyn ajan, jonka jälkeen tiedot siirtyvät rajapinnan kautta asianhallintajärjestelmään arkistoitaviksi. Asianhallintajärjestelmän (ASHA) asiarekisteriin otetaan talteen asian käsittelyn kannalta tarpeelliset rekisteröinti- ja käsittelytiedot. ASHA-asianhallintajärjestelmään talteen otetut rekisteri- ja asiakirjatiedot voidaan Kansallisarkiston päätöksen (AL/7230/07.01.01.03.02/2014) mukaan säilyttää pysyvästi yksinomaan digitaalisessa muodossa.

Kansallisarkiston aiempia Maanmittauslaitoksen seulontapäätöksiä

Kansallisarkisto on antanut maanmittauslaitokselle mm. seuraavat seulontapäätökset:

17.4.2019

KA/26198/07.01.01.03.01/2018

- päätös 22.9.2009 maanmittauslaitoksen kiinteistöjen kirjaamistehtävistä kertyneiden asiakirjojen pysyvästä säilytyksestä (AL/11386/07.01.01.03.01/2009)
- päätös 18.6.2013 kirjaamisprosessin asiakirjatietojen säilyttämisestä yksinoman sähköisessä muodossa (AL/10708/07.01.01.03.02/2012)
- päätös 9.5.2014 maanmittauslaitoksen asianhallintajärjestelmän (ASHA) pysyvästi säilytettävien asiakirjatietojen säilytysmuoto (AL/7230/07.01.01.03.02/2014)

Kansallisarkiston päätös

Esityksissä mainittujen asiakirjojen pysyvää säilytysarvoa arvioitaessa niitä on verrattu Kansallisarkiston seulontapoliittisiin ja seulontastrategisiin tavoitteisiin, jotka on vahvistettu Kansallisarkiston strategiassa 2020 sekä Kansallisarkiston seulontapolitiikka- ja seulontastrategia-asiakirjoissa (AL/21220/07.01.01.03.00/2012).

Asiakirjatietojen arvonmäärittämisessä on otettu huomioon tehtävän yhteiskunnallinen merkittävyys tutkimuksen ja muun käytön kannalta sekä informaatioarvo eli asiakirjatietojen merkitys yhteiskuntaa, yhteiskunnallisia prosesseja ja ilmiöitä yleisesti dokumentoivina aineistoina.

Kansallisarkiston seulontastrategisena tavoitteena on säilyttää alkujaan digitaalinen asiakirjatieo yksinomaan digitaalisessa muodossa ja voimassa olevat arvonmäärittämyksen periaatteet ja kriteerit edellyttävät julkishallinnon perusrekisterien tietojen kattavaa pysyvää säilyttämistä. Osakehuoneistorekisterin tietoja voidaan käyttää moniin eri käyttötarkoituksiin sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä. Se muodostaa yhdessä kiinteistötietojärjestelmän kanssa keskeistä kansallisvarallisuutta ja suomalaista asumista koskevan tietovarannon. Tutkimuskäytön (ml. henkilöhistoriallinen tutkimus) lisäksi se tuottaa ja välittää tietoja erilaisiin yhteiskunnan tietotarpeisiin, kuten tilastotutointoon ja viranomaisten päätöksenteon tarpeisiin. Tietovarannon tietoja voidaan myös hyödyntää ja rikastaa liittämällä sen tietoja yhteen muiden perustietovarantojen tietojen kanssa (mm. kaupparekisteri, kiinteistö- ja väestötietojärjestelmät).

Huoneistotietojärjestelmän asiakirjoihin ja tietoihin sisältyy tietoja yksityistä henkilöistä ja yrityksistä sekä julkishallinnon toimijoista. Tietojen käyttö moninaisia tutkimustarkoituksia ja muuta käyttöä varten edellyttää esitykseen sisältyvien henkilötietojen pysyvää säilyttämistä eli arkistointia. Kansallisarkisto on huoneistotietojärjestelmän asiakirjatietojen arvonmäärittämisessä arvioinut henkilötietojen suojaa ja erityisesti henkilötietojen minimoinnin vaatimusta siten, että tutkimuksen ja muun käytön tarpeet edellyttävät, päätöksessä mainittujen henkilötietojen pysyvää säilyttämistä. Minimointia on toteutettu siten, että osa tiedoista on määrätty määräajan

17.4.2019

KA/26198/07.01.01.03.01/2018

säilytettäväksi. Kansallisarkiston käyttämissä arvonmäärittäminen ja seulonnan periaatteissa ja kriteereissä on huomioitu tiedon kulttuuriperintöarvo, henkilötietojen merkitys tutkimuksessa ja muussa käytössä sekä henkilötietojen suoja. Tietosuoja-asetus ja tietosuojalaki mahdollistavat tietojen säilyttämisen yleisen edun mukaisessa arkistointitarkoituksessa. Kansallisarkisto on pysyvän säilytyksen päätöstä tehdessään arvioinut, että edellä kuvattuja yleisen edun mukaisia käyttötarkoituksia ei voida saavuttaa ilman kyseisten henkilötietojen sisältävien aineistojen säilyttämistä ja, että säilyttäminen on oikeasuhtainen tietosuojaperiaatteet huomioiden yleisen edun mukaisessa arkistointitarkoituksessa. Tutkimusta ja muuta käyttöä suojaa Suomen perustuslakiin kirjattu sanan ja tieteen vapaus (Suomen perustuslaki 731/1999, 12 § ja 16 §). Pysyvään säilytykseen määrättyjen henkilötietojen käsittelyssä rekisterinpitäjän on otettava huomioon EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen (679/2016) ja kansallisen tietosuojalain (1050/2018) asettamat vaatimukset.

Kansallisarkisto määrää arkistolain (831/1994) 8 ja 11 §:n nojalla huoneistotietojärjestelmän asiakirjatiedot pysyvään säilytykseen Maanmittauslaitoksen esityksen mukaisesti. Lisäksi tiedot lunastuslausekkeesta ja vastaavasta vaihdannan rajoituksesta säilytetään pysyvästi. Tätä päätöstä voidaan noudattaa 1.1.2019 alkaen.

Kansallisarkiston päätös asiakirjojen pysyvästä säilytyksestä tarkoittaa sitä, että asiakirjatiedot säilytetään pysyvästi yksinomaan digitaalisessa muodossa. Pysyvästi säilytettävät alkujaan digitaaliset asiakirjatiedot on muunnettava säilytyskelpoiseen muotoon, jotta aineisto voidaan siirtää sähköiseen säilytykseen Kansallisarkistoon. Tarkempi ohjeistus alkujaan digitaalisen tietoa-aineiston siirroista, säilytyskelpoisista muodoista ja sähköisestä säilyttämisestä löytyy Kansallisarkiston kotisivuilta.

Maanmittauslaitoksen on huolehdittava asiakirjatietojensa hyvän tiedonhallintatavan mukaisesta turvaamisesta ja varmistettava tietojen käytettävyys, luotettavuus ja todistusvoimaisuus myös tulevaisuudessa siten kuin laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (21.5.1999/621) ja asetus viranomaisten toiminnan julkisuudesta ja hyvästä tiedonhallintatavasta (12.11.1999/1030) edellyttävät.

Sovelletut oikeushajeet

Arkistolaki (831/1994) 1, 8, 11 §

Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 21, 22 §

EU:n yleinen tietosuoja-asetus (2016/679) artiklat 5, 7, 9 ja 89

Tietosuojalaki (1050/2018)



17.4.2019

KA/26198/07.01.01.03.01/2018

Pääjohtaja

Jussi Nuorteva

Tutkimusjohtaja

Päivi Happonen

Lisätietoja päätöksestä antaa Kansallisarkisto, 029 533 7400, kirjaamo@arkisto.fi

LIITEET

Valitusosoitus
Perustelumuistio